

Voorjaarsnota 2026

behorende bij de eerste begrotingswijzigingsvoorstellen aangaande dienstjaar 2026

---

1. Introductie

Met de Voorjaarsnota van dienstjaar 2026 (VJN 2026) krijgen de Staten van Aruba in het voorjaar¹ al op hoofdlijnen zicht op de informatie over voorgenomen begrotingswijzigingsvoorstellen van het zittende kabinet op de vastgestelde begroting van 2026 (Landsbegroting 2026)². Het kabinet heeft op basis van de resultaten van de eerste uitvoeringsrapportage, technische bijstellingen binnen de begrotingscyclus³, de laatste beschikbare stand van de economische vooruitzichten en rekening houdend met de regels van budgetdiscipline⁴, voldoende inzicht verkregen om alvast een aantal begrotingswijzigingen aan de Staten van Aruba voor te leggen. Volledigheidshalve dient vermeld te worden dat het eerder delen van deze informatie, vooruitlopend op het ontvangen van de concept-eerste suppletoire begroting, het budgetrecht van de Staten versterkt door op tijd invloed te kunnen uitoefenen op de stand van de begroting evenals het publieke debat aan te gaan over de in deze nota gepresenteerde begrotingswijzigingsvoorstellen. De VJN 2026 is dus vooruitlopend op de eerste suppletoire van de begroting 2026⁵. Tevens zullen de Raad van Advies en het College Aruba financieel toezicht (CAft) een afschrift ontvangen van deze voorjaarsnota.

2. Economisch beeld voor 2026

Voor 2026 projecteert de Directie Economische Zaken, Handel en Industrie (DEZHI) in haar herijkte prognose van 17 april 2026 een groei van 1,3%. Dit komt uit op een nominaal bbp van Afl. 8.078 miljoen, welke een verhoging is van Afl. 10 miljoen ten opzichte van de prognose van november 2025. Ook de Centrale Bank van Aruba (CBA) en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) verwachten dat de Arubaanse economie in 2026 gaat groeien. In de “Economic Outlook - Real Sector” van de CBA van november 2025 wordt een groei van 3,3% voor 2026 geprojecteerd. In de “World Economic Outlook” (WEO) van het IMF van april 2026 wordt een groei van 3,3% voor 2026 verwacht. De economische vooruitzichten van Aruba worden beïnvloed door een reeks onderling verbonden risico’s die zich uitstrekken over belangrijke sectoren zoals toerisme, woningbouw, bouw, arbeidsmarkt, inflatie en milieuduurzaamheid. De huidige wereldwijde ontwikkelingen, met name geopolitieke conflicten, kunnen de economie van Aruba zowel positief als negatief beïnvloeden. Oorlogen en handelsgeschillen kunnen invloed hebben

---

¹ Einde 1ste kwartaal van het lopend dienstjaar.

² Zie de Landsverordening van 23 december 2025 (AB 2025 no. 51) tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2026 (Landsbegroting 2026).

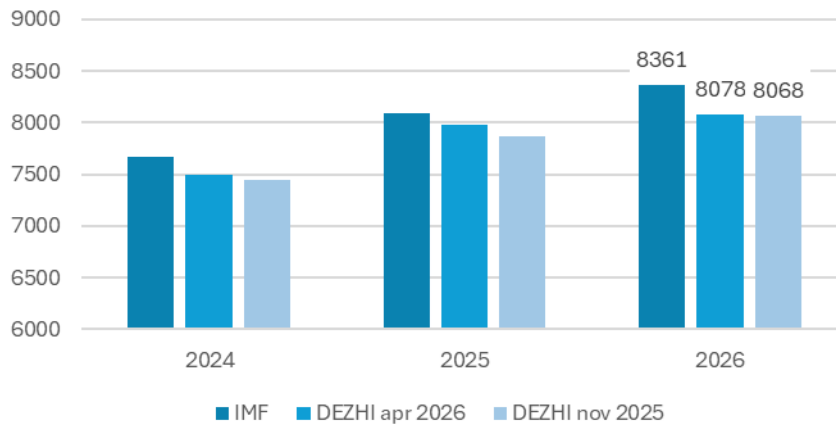
³ Het Land is bezig met de inhaalslag van de jaarrekening van het Land, daarmee worden eventuele technische hiaten binnen de begrotingscyclus ontdekt en gedicht.

⁴ Zie onderdeel 7 van deze nota voor meer informatie aangaande de regels van budgetdiscipline.

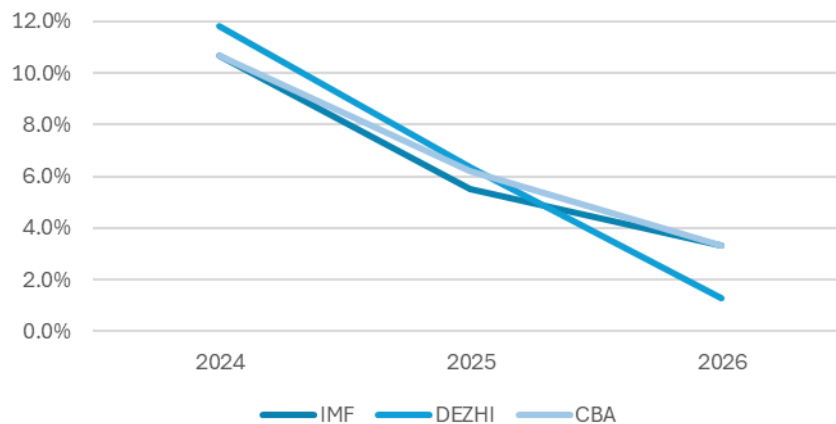
⁵ Het concept 1ste suppletoire begroting zal conform het voorgeschreven wettelijk proces, eerst twee weken bij het CAft zijn voor toetsing en vervolgens gemiddeld vier weken bij de Raad van Advies. Vervolgens zal het concept op basis van beide adviezen bijgesteld worden (kan 1-2 weken duren), alvorens de Staten van Aruba het ontwerp ter behandeling kan ontvangen.

op het toerisme, investeringsstromen en olie- en importprijzen. Deze factoren hebben op hun beurt invloed op de inflatie, de bouwactiviteit en de arbeidsmarktomstandigheden op het eiland. Daarnaast vormen milieurampen extra risico's die het aantal bezoekers kunnen beïnvloeden en de algehele economische prestaties negatief kunnen beïnvloeden. Om deze reden monitort de DEZHI momenteel de economische ontwikkelingen en simuleert zij verschillende scenario's voor risico's die de vooruitzichten kunnen beïnvloeden.

Grafiek 2.1: Ontwikkeling nominaal bbp in 2026

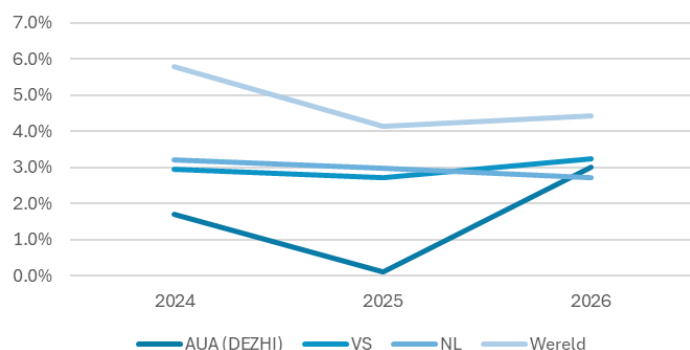
Grafiek 2.2: Nominale groeiprognoze voor 2026

Het IMF stelt in zijn laatste WEO publicatie dat: Nadat de wereldeconomie vorig jaar hogere handelsbarrières en verhoogde onzekerheid heeft doorstaan, staat de mondiale economie nu voor een zware beproeving door het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten. Voornog wordt ervan uitgegaan dat het conflict beperkt zal blijven in duur en omvang. Een langer durend of breder conflict, verdere geopolitieke fragmentatie of hernieuwde handelsspanningen zouden de verwachte groei aanzienlijk kunnen verzwakken. Tegelijkertijd zou de economische activiteit kunnen toenemen als productiviteitswinsten door kunstmatige intelligentie zich sneller materialiseren en als handelsspanningen structureel afnemen. De wereldwijde groei in reële termen wordt geprojecteerd op 3,1 procent in 2026. De economische vooruitzichten voor onze handelspartners zijn volgens de meest recente WEO als volgt: de groei in de Verenigde Staten wordt voor 2026 verwacht op 2,3%, in Nederland op 1,2%, en in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied op 2,3%. Voor Aruba verwacht de IMF een reële groei van 2,3%.

Verder zijn de inflatieprognoses voor Aruba in 2026 volgens de DEZHI, het IMF en de CBA respectievelijk 3,0%, 1,2% en 0,5%.

Grafiek 2.3: Inflatievooruitzichten Aruba in een internationale perspectief

Een veranderend wereldbeeld

Sinds het aantreden van het kabinet AVP-FUTURO op 28 maart 2025 is de wereldeconomie, waaronder ook die van Aruba, in toenemende mate blootgesteld aan geopolitieke risico's. Deze risico's vloeien voort uit de aanhoudende oorlog tussen Rusland en Oekraïne, veranderingen in het handelsbeleid van de Verenigde Staten van Amerika, de militaire aanval van de Verenigde Staten op Venezuela met het ingevangen nemen van de Venezolaanse president, en de oplopende spanningen en conflicten in het Midden-Oosten. De militaire conflicten in het Midden-Oosten vormt voor Aruba een extern economisch risico dat via hogere energieprijzen, duurdere import en verstoringen in de logistiek direct doorwerkt in de economie. Dit leidt tot inflatie, koopkrachtverlies, hogere kosten voor bedrijven, druk op het toerisme en kwetsbaarheid van essentiële aanvoerketens zoals voedsel, energie en medicijnen. Door de sterke importafhankelijkheid en focus op toerisme kunnen deze effecten snel leiden tot economische vertraging en toenemende sociale en bestuurlijke druk. Hoewel Aruba als kleine en open economie geen directe invloed kan uitoefenen op internationale geopolitieke ontwikkelingen, werken deze ontwikkelingen via externe schokken door in de economie. Dit vormt een risico voor de realisatie van de beleidsdoelstellingen van het kabinet AVP-FUTURO, in het bijzonder ten aanzien van het versterken van de koopkracht en het verlagen van de kosten van levensonderhoud. De Russische aanval op Oekraïne op 24 februari 2022 heeft geleid tot een gemiddelde stijging van de olieprijs met 40 procent in 2022 ten opzichte van 2021. Als gevolg hiervan zijn de verkoopprijzen van benzine en diesel gemiddeld gestegen met respectievelijk 40 procent en 24 procent ten opzichte van 2021. De inflatie bedroeg in 2022: 5,5 procent. Er was geen sprake van het tijdelijk en flexibel aanpassen van accijnzen op benzine en gasolie als beleidsinstrument. Vanaf 2023 vertoont de gemiddelde olieprijs een daling die zich heeft vertaald in lagere gemiddelde verkoopprijzen voor benzine en diesel, zoals weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 1: ontwikkeling gemiddelde olieprijs, verkoopprijzen benzine en diesel, inflatie 2022- 2025

Gemiddelde prijs	2021	2022	2023	2024	2025
Olieprijs in US\$	67.78	95.14	77.67	76.57	65.54
Kleinhandelsprijs benzine in Afl. per liter	2.23	2.76	2.60	2.50	2.30
Kleinhandelsprijs diesel in Afl. per liter	1.83	2.63	2.36	2.18	2.01
Inflatie: period average	0.7	5.5	3.4	1.7	0.1

Bron: CBS

Tegen deze achtergrond vindt structurele monitoring plaats van economische en geopolitieke ontwikkelingen, teneinde tijdig te kunnen anticiperen op mogelijke doorwerkingen in de Arubaanse economie. In dat kader ter verbetering van de koopkracht van de burgers en de aanhoudende doorwerking van de inflatie te mitigeren heeft het kabinet AVP-FUTURO de accijnzen op benzine en diesel met 10 procent verlaagd per 1 mei 2025, ten gunste van alle consumenten. Dit komt neer op een prijsdaling van respectievelijk circa 4,8 procent voor benzine en diesel en draagt bij aan een verlaging van de inflatie met ongeveer 0,2 procentpunt, aangezien brandstoffen een relatief zwaar gewicht hebben in de totale consumptie van huishoudens. Daarnaast heeft het kabinet AVP-FUTURO per 1 mei 2025 de reparatietoeslag verhoogd met Afl. 250 per maand voor circa 21.000 AOV- en AWW-uitkeringsgerechtigden. Hierdoor is het totale beschikbare inkomen met circa Afl. 5,4 miljoen per maand toegenomen, hetgeen heeft bijgedragen aan een structurele verbetering van de koopkracht van deze doelgroep. Voorts is in de derde nota van wijziging de verlaging van het inkomstenbelastingtarief van 10 procent naar 0 procent verwerkt. Naar verwachting hebben deze fiscale aanpassingen tot een toename van het beschikbare inkomen met circa Afl. 46 miljoen geleid. Per 1 januari 2026 heeft het kabinet AVP-FUTURO de volgende beleidsinterventies ingezet:

- de reparatietoeslag verhoogd met Afl. 150 per maand voor circa 21.000 AOV- en AWW-uitkeringsgerechtigden;
- het verhogen van de bijstandsuitkering van Afl. 450 naar Afl. 600;
- het verhogen van de schooluitkering voor de aanschaf van schoolbenodigdheden naar Afl. 250 per kind, met een maximum van Afl. 1.000 per gezin;
- het verhogen van de ouderbijdrage aan het schoolgeld van Afl. 120 per kind naar Afl. 250 per kind;
- het verhogen van de maandelijkse schooltoeslag van Afl. 250 naar Afl. 300 per maand;
- het verlagen van het premiepercentage over de eerste Afl. 30.000 aan inkomen van gepensioneerden naar op 0%. Dit betekent een premieverlaging van 5 procentpunt per 1 januari 2026;
- de implementatie van een nieuwe salarisstructuur voor het onderwijspersoneel en de verbetering van de rechtspositie van het administratief kaderpersoneel; en
- de invoering van het wettelijk minimumuurloon.

De Verenigde Staten en Israël hebben Iran op 26 februari 2026 aangevallen. Deze escalatie heeft direct een effect gehad op de prijs van een vat ruwe olie. Als gevolg van de stijgende oliepunten zijn de verkoopprijzen van benzine en gasolie gestegen met respectievelijk 49.1 cent (+22,0%) en 83,5 cent per liter (+83,5%), ingaande 8 april 2026.

In het kader van risicobeheer en de voortdurende monitoring van geopolitieke ontwikkelingen door het kabinet wijzen erop dat de recente escalatie van het conflict in het Midden-Oosten heeft geleid tot een duidelijke stijging van de internationale olieprijs. Deze ontwikkeling heeft directe en indirecte doorwerkingseffecten, met name via hogere energie- en transportkosten, die zich vertalen in toenemende inflatiedruk en stijgende kosten van levensonderhoud. Met toerisme als de belangrijkste groeimotor van de economie signaleert de Aruba Tourism Authority (ATA) een verschuiving in internationaal reisgedrag, waarbij reizigers uit Europa en Canada de Verenigde Staten vaker vermijden. Dit leidt tot kansen voor Aruba, met groei in het aantal toeristen uit Canada (+10,9%) en Europa (+13,8%), mede door extra vliegcapaciteit. Daarnaast profiteert Aruba van een gunstig substitutie-effect door negatieve ontwikkelingen in concurrerende bestemmingen en geopolitieke spanningen. Hierdoor wordt Aruba steeds meer gezien als een veilige en stabiele bestemming. De toeristische vraag blijft sterk, met stijgende bezoekersaantallen (+9%) en hogere kamerprijzen (+8,9%). De realisatiecijfers over het aantal toeristen tot en met de maand februari onderbouwen een sterke prestatie van de toeristische industrie. Tegelijkertijd blijven er risico's, zoals hogere ticketprijzen en importkosten, geopolitieke onzekerheid en mogelijke schokken (zoals een aanslag in de VS), die tijdelijk tot een daling van het toerisme kunnen leiden. De ATA onderstreept het belang van voortzetting van het High Value–Low Impact-toerismemodel, waarbij wordt ingezet op kwaliteit, duurzaamheid en balans met de lokale leefomgeving. De toerismesector presteert momenteel sterk, maar blijft kwetsbaar voor externe schokken; behoud van veiligheid, strategische positionering en kwaliteitsgericht beleid zijn essentieel voor het waarborgen van duurzame groei. Momenteel ziet het kabinet geen aanleiding om de groeiverwachtingen voor de toerismesector neerwaarts bij te stellen.

Het behoeft geen nadere toelichting dat Aruba als een kleine open economie sterk afhankelijk is van de import van goederen en aardolieproducten. Gelet op de structurele afhankelijkheid van Aruba hiervan, vergroten dergelijke prijsstijgingen als gevolg van de oorlog in het Midden-Oosten de kwetsbaarheid van zowel huishoudens als bedrijven. Dit kan leiden tot een verslechtering van de koopkracht, druk op de concurrentiepositie van het bedrijfsleven en mogelijke afremming van de economische groei. Met een verwachte impact op de inflatie als gevolg van de ongekende stijging van de olieprijs heeft de DEZHI in een voorlopige analyse aangegeven dat de inflatie mogelijk zou kunnen stijgen van circa 5,1% bij olieprijsen rond USD 90 per vat tot circa 8,1% bij prijzen rond USD 100 per vat. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere brandstofkosten, die doorwerken in transportkosten en nutsvoorzieningen (zoals water en elektriciteit), en uiteindelijk leiden tot bredere prijsstijgingen in de economie. In de analyse van DEZHI is geen rekening gehouden met het effect van eventuele mitigatiemaatregelen. Uit analyse van de CBA blijkt ook dat de ontwikkeling van de olieprijs een bepalende factor is voor de inflatie van Aruba. In het basisscenario is sprake van een tijdelijke stijging van de olieprijs in 2026, gevolgd door een daling in 2027, wat resulteert in een lage en stabiele inflatie van circa 1,0%. In scenario's met structureel hogere olieprijsen neemt de inflatie toe tot circa 2,1%, door doorwerking van hogere energie-, transport- en importkosten. Hoewel de internationale reserves in alle scenario's op een adequaat niveau blijven, verslechtert de importdekking licht bij hogere olieprijsen als gevolg van stijgende importkosten. Het verschil in verwachte inflatie tussen de DEZHI en de CBA, is dat de CBA rekening houdt met het hedgingbeleid van het Water- en Energiebedrijf Aruba N.V. (WEB N.V.). Conform het hedgingbeleid van WEB is 95% van het verwachte olieconsumptie voor 2026 gehedged. Dit betekent dat de forse stijging in de olieprijsen, zoals die op dit moment op de internationale markt worden ervaren, op korte termijn beperkte invloed zal hebben op de productiekosten van WEB (en daarbij de tarieven). De tarieven voor water en elektriciteit in 2026 zullen niet worden verhoogd.

Gelet op de huidige sterke en verwachte prestaties van de toerismesector zal het kabinet bij een volgende update van de “Economic Outlook” van november 2025, indien daartoe aanleiding bestaat, het mogelijke economische effect op het middenkader verwerken. In het kader van risicobeheer zal het Kabinet AVP-FUTURO de economie blijven monitoren. De Staten van Aruba zullen onmiddellijk worden ingelicht. In lijn met het Regeerprogramma zet het kabinet AVP-FUTURO duurzame openbare financiën in als een strategisch instrument ter ondersteuning van de inclusieve en duurzame ontwikkeling van Aruba. Het kabinet AVP-FUTURO kwalificeert de stijgende olieprijsen als gevolg van de oorlog in het Midden-Oosten als een materieel extern risico voor de Arubaanse economie. Naast de ambitie van het kabinet AVP-FUTURO om structureel te investeren in de ontwikkeling van Aruba, blijft het versterken van de koopkracht van de burgers een beleidsprioriteit. In dit kader maakt de VJN 2026 integraal deel uit van de mitigatiestrategie van het kabinet, gericht op het proactief beperken van potentiële sociaaleconomische effecten en het versterken van de economische weerbaarheid. De VJN 2026 bevat daartoe concrete begrotingswijzigingsvoorstellen die zich richten op het dempen van prijsdruk, het beschermen van de koopkracht en het borgen van de economische stabiliteit. De tarieven voor water en elektriciteit in 2026 zullen niet worden verhoogd. Conform het hedgingbeleid, dat ertoe bijdraagt dat WEB zich beschermt tegen stijgende olieprijsen. Tijdens 2025 waren er diverse “hedge opportunities” geïdentificeerd en is conform het hedgingbeleid van WEB 95% van het verwachte olieverbruik voor 2026 gehedged. Dit betekent dat de forse stijging in de olieprijsen, zoals die op dit moment op de internationale markt worden ervaren, op korte termijn beperkte invloed zal hebben op de productiekosten van WEB (en daarbij de tarieven). Op de middellange en lange termijn, indien de huidige marktprijzen volstaan of zelfs verder stijgen, kan dit zich echter anders ontwikkelen. De verkoopprijs van een cilinder van 100 lb. LPG huishoudelijk gebruik is Afl. 80 voor de periode april tot juni 2026. Ter mitigatie van de verhoging van de bunkerbrandstof toeslag voor vrachtvervoer naar Aruba met ingang van 12 april 2026 worden in het tweede kwartaal van 2026 de nodige analyses verricht ter besluitvorming over de volgende mogelijke beleidsinterventies:

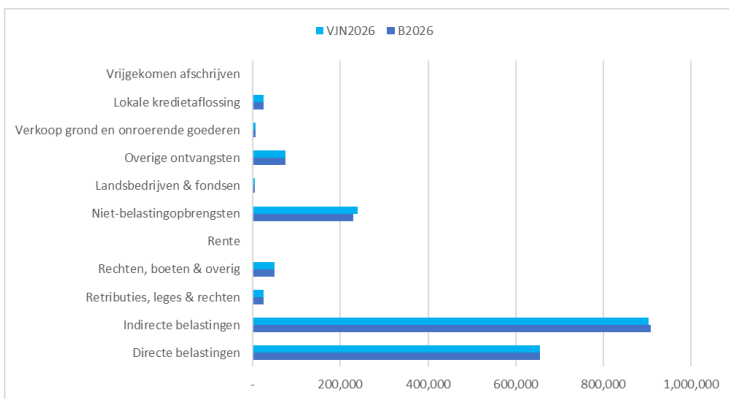
1. het bevriezen van de prijzen in de Canasta Basico, in combinatie met een tegemoetkoming aan importeurs ter compensatie van hogere internationale prijzen en transportkosten;
2. het mitigeren van een mogelijke stijging van de verkoopprijs van huishoudelijk LPG;
3. de verlaging van de accijnzen op benzine en diesel voor de periode van juni 2026 tot en met december 2026.

Ter ondersteuning van maatregelen 1 en 2 kiest het kabinet ervoor om beschikbare beleidsvrije budgettaire ruimte voor goederen en diensten alsmede investeringen te heralloceren en aan te wenden als een te ramen noodmaatregel onder de post subsidies en doeluitkeringen. Het bedrag dat als doeluitkering wordt opgenomen, zal fungeren als instrument om de negatieve effecten van externe schokken — waaronder de druk op de koopkracht van burgers als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen — te mitigeren, met inachtneming van de geldende begrotingsnormen. Voor de korte termijn kan, indien noodzakelijk, gebruik worden gemaakt van een eventueel bovenmatig batig saldo (boven 1,0% op collectief niveau) als eerste buffer om tegenvallers op te vangen. Indien deze middelen ontoereikend blijken, zal het kabinet tevens bezien in hoeverre een bezuiniging op de post goederen en diensten en nog niet aangewende investeringsmiddelen kunnen worden aangehouden ter dekking van de effecten van de oplopende spanningen in het Midden-Oosten. Afhankelijk van de ernst van de economische tegenvallers kan in uiterste instantie worden overwogen een beroep te doen op artikel 23 van de Landsverordening Aruba financieel toezicht (LAft). Dit wordt nadrukkelijk beschouwd als een laatste redmiddel.

3. Wijzigingsvoorstellen in een notendop

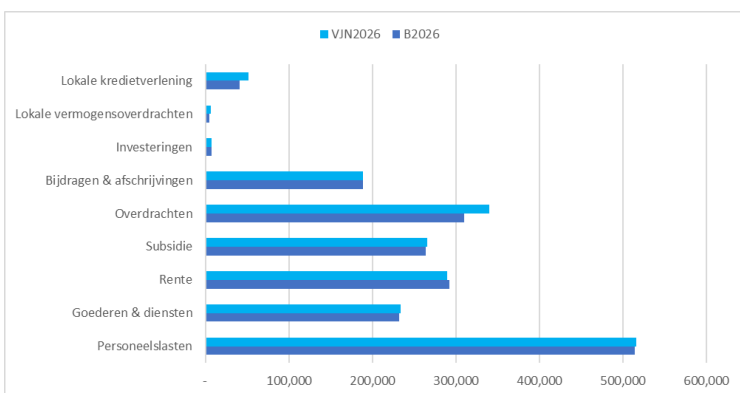
In dit onderdeel van de nota wordt ingegaan op de benodigde wijzigingsvoorstellen voor de Landsbegroting 2026, die gericht zijn op de nadere invulling van het nog niet bestemde middelenkader ter waarde van 0,5% van het bbp (Afl. 40,3 miljoen)⁶. De wijzigingsvoorstellen betreffen beleidsintensiveringen en hebben geen negatief effect op het te behalen financieringssaldo van +1,0% van het bbp. Wel vereisen zij voorafgaande goedkeuring van de Staten, aangezien dergelijke wijzigingen conform artikel 14 van de Comptabiliteitsverordening 1989 dienen te worden doorgevoerd. Alvorens per ministerie ingezoomd wordt op de daaronder horende wijzigingsvoorstellen, volgt hierna eerst een beknopte grafische weergave van een vergelijking van de goedgekeurde raming van de begroting 2026 versus de wijzigingsvoorstellen van de voorjaarsnota.

Grafiek 3.1: Vergelijking ontvangsten B2026 versus VJN2026

Uit de bovenstaande grafiek blijkt dat de middelen, vergeleken met de in december 2025 vastgestelde begroting, zijn toegenomen — met name binnen de categorie niet-belastingopbrengsten. Deze toename is hoofdzakelijk toe te rekenen aan meeropbrengsten uit de winstuitkering van de Centrale Bank van Aruba en ontvangen Nederlandse geormerkte middelen voor de uitvoering van diverse Landspakketprojecten.

Grafiek 3.2: Vergelijking bestedingen B2026 versus VJN2026

⁶ AB2025 no. 51, Vastgestelde B2026.

Aan de bestedingenkant is zichtbaar dat bij het merendeel van de kosten sprake is van een toename, voornamelijk als gevolg van de door het kabinet gewenste beleidsintensivering, de nodige maatregelen ter bestrijding van de effecten op de economie door de ontstane situatie in het Midden-Oosten en het opvoeren van de uitgaven gerelateerd aan ontvangen geormerkte Nederlandse middelen ter uitvoering van diverse Landspakketprojecten. In het navolgende wordt per ministerie nader ingezoomd op deze beleidsintensivering.

3.1 Ministerie van Algemene Zaken, Cultuur, Natuur en Milieu

Onder dit ministerie wordt aan de bestedingskant een budgetneutrale wijziging doorgevoerd ter dekking van hogere huurkosten bij de Stichting Muziekschool.

Alle bedragen zijn in AFL. 1000							
Kostensoort	Kostenplaats	Bedrag	Dekking	Kostensoort	Kostenplaats	Dekkingswijze	Soort wijziging
Subsidies & doeluitkeringen	St. Arubaanse Muziekschool	55.5	-55.5	Goederen & diensten	Overig AZCMN	Budget neutraal	Structureel
	Subtotaal:	55.5	-55.5				
Effect op eerder goedgekeurde budget van het ministerie:							
							0.0

Samenvattend, en rekening houdend met de hiervoor gepresenteerde wijzigingsvoorstel verandert de eerder goedgekeurde ramingen van dit ministerie als volgt:

<i>in AFL. 1000</i>		B2026	Δ	VJN 2026	AZCMN
Ontvangsten	Directe belastingen	655,500.0	-	655,500.0	-
	Indirecte belastingen	907,515.0	0.0	907,515.0	-
	Retributies, leges & rechten	23,962.0	-	23,962.0	-
	Rechten, boeten & overig	50,324.0	-	50,324.0	-
	Rente	255.0	-	255.0	-
	Niet-belastingopbrengsten	229,251.0	0.0	229,251.0	-
	Landsbedrijven & fondsen	4,464.0	-	4,464.0	-
	Overige ontvangsten	74,112.0	-	74,112.0	-
	Lokale kredietaflossing	6,134.0	-	6,134.0	-
	Vrijgekomen afschrijven	24,968.0	-	24,968.0	-
Subtotaal:	1,976,484.0	0.0	1,976,484.0	-	
Bestedingen	Personeelslasten	514,693.0	0.0	514,693.0	-
	Goederen & diensten	232,492.0	-55.5	232,436.5	(55.5)
	Rente- & overige financieringskosten	292,451.0	0.0	292,451.0	-
	Subsidies & doeluitkeringen	264,305.0	55.5	264,360.5	55.5
	Overdrachten	310,384.0	0.0	310,384.0	-
	Bijdragen & afschrijvingen	188,496.0	0.0	188,496.0	-
	Investerings	7,155.0	-	7,155.0	-
	Lokale vermogensoverdrachten	4,415.0	0.0	4,415.0	-
	Lokale kredietverlening	41,000.0	0.0	41,000.0	-
Subtotaal:	1,855,391.0	0.0	1,855,391.0	0.0	

3.2 Ministerie van Huisvesting, Infrastructuur, Interne diensten en Telecommunicatie

Aan de ontvangstenzijde van dit ministerie wordt een technische wijziging voorgesteld als gevolg van verschuivingen tussen de ministeries HITT en JIOVE, voortvloeiend uit de Landsverordening instelling ministeries. Het betreft een verschuiving van de geraamde winstuitkering van Utilities N.V. naar het ministerie van JIOVE, waaronder het energiebeleid thans ressorteert.

Alle bedragen zijn in AFL. 1000

Middelensort	Middelenplaats	Bedrag	Soort wijziging
Niet-belastingopbrengsten	Utilities NV	-5,000.0	Structureel
Effect op eerder goedgekeurde budget van het ministerie:		-5,000.0	

Bij dit ministerie worden ook binnen drie kostensoorten wijzigingen aan de bestedingskant voorgesteld. Deze voorstellen betreffen de aanvulling van eerder geraamde bedragen voor diverse diensten, naar aanleiding van retrospectief ingewonnen inzichten.

Alle bedragen zijn in AFL. 1000

Kostensoort	Kostenplaats	Bedrag	Dekking	Kostensoort	Kostenplaats	Dekkingswijze	Soort wijziging
Personeelslasten	DIP	496.0		Overtoellig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
	DRH	-12,809.8		Personeelslasten	Min JIOVE	Budget neutraal	Structureel
	Overtoelligheidspool	-1,531.9		Personeelslasten	Min JIOVE	Budget neutraal	Structureel
Goederen & diensten	Bureau HITT	665.0	-500.0	Goederen & diensten	Min JIOVE	Budget neutraal	Structureel
	DTI	404.9		Overtoellig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	BID	77.8		Overtoellig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	Serlimar	-21,383.4		Goederen & diensten	Min JIOVE	Budget neutraal	Structureel
	DRH	-837.0		Goederen & diensten	Min JIOVE	Budget neutraal	Structureel
Bijdragen & afschrijvingen	DOW	300.0		Overtoellig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
	DRH	-1.0		Bijdragen & afschrijvingen	Min JIOVE	Budget neutraal	Structureel
	Subtotaal:	-34,619.4	-500.0				
Effect op eerder goedgekeurde budget van het ministerie:		-35,119.4					

Samenvattend, en rekening houdend met de hiervoor gepresenteerde wijzigingsvoorstellen verandert de eerder goedgekeurde ramingen van dit ministerie als volgt:

<i>in AFL. 1000</i>		B2026	Δ	VJN 2026	AZCMN	HITT
Ontvangsten	Directe belastingen	655,500.0	-	655,500.0	-	-
	Indirecte belastingen	907,515.0	0.0	907,515.0	-	-
	Retributies, leges & rechten	23,962.0	-	23,962.0	-	-
	Rechten, boeten & overig	50,324.0	-	50,324.0	-	-
	Rente	255.0	-	255.0	-	-
	Niet-belastingopbrengsten	229,251.0	-5,000.0	224,251.0	-	(5,000.0)
	Landsbedrijven & fondsen	4,464.0	-	4,464.0	-	-
	Overige ontvangsten	74,112.0	-	74,112.0	-	-
	Lokale kredietaflossing	6,134.0	-	6,134.0	-	-
	Vrijgekomen afschrijven	24,968.0	-	24,968.0	-	-
Subtotaal:	1,976,484.0	-5,000.0	1,971,484.0	-	-5,000.0	

<i>in AFL. 1000</i>		B2026	Δ	VJN 2026	AZCMN	HITT
Bestedingen	Personeelslasten	514,693.0	-13,845.7	500,847.3	-	(13,845.7)
	Goederen & diensten	232,492.0	-21,628.2	210,863.8	(55.5)	(21,572.7)
	Rente- & overige financieringskosten	292,451.0	0.0	292,451.0	-	-
	Subsidies & doeluitkeringen	264,305.0	55.5	264,360.5	55.5	-
	Overdrachten	310,384.0	0.0	310,384.0	-	-
	Bijdragen & afschrijvingen	188,496.0	299.0	188,795.0	-	299.0
	Investerings	7,155.0	-	7,155.0	-	-
	Lokale vermogensoverdrachten	4,415.0	0.0	4,415.0	-	-
	Lokale kredietverlening	41,000.0	0.0	41,000.0	-	-
	Subtotaal:	1,855,391.0	-35,119.4	1,820,271.6	0.0	-35,119.4

3.3 Ministerie van Toerisme, Transport en Arbeid

Aan de bestedingskant van dit ministerie worden een aantal wijzigingsvoorstellen gedaan ter dekking van eerder geraamde bedragen bij verschillende diensten, welke achteraf niet voldoende kostendekkend zijn gebleken.

Alle bedragen zijn in AFL. 1000

Kostensoort	Kostenplaats	Bedrag	Dekking	Kostensoort	Kostenplaats	Dekkingswijze	Soort wijziging
Goederen en diensten	Directie Luchtvaart	85.0		Overtollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	Directie Scheepvaart	196.7		Overtollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	DPL	55.0		Overtollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	DAO	85.8		Overtollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
Bijdragen & afschrijvingen	DPL	1.8					
	Subtotaal:	424.3	0.0				
Effect op eerder goedgekeurde budget van het ministerie:			424.3				

Samenvattend, en rekening houdend met de hiervoor gepresenteerde wijzigingsvoorstellen verandert de eerder goedgekeurde ramingen van dit ministerie als volgt:

<i>in AFL. 1000</i>		B2026	Δ	VJN 2026	AZCMN	HITT	TTA
Ontvangsten	Directe belastingen	655,500.0	-	655,500.0	-	-	-
	Indirecte belastingen	907,515.0	0.0	907,515.0	-	-	-
	Retributies, leges & rechten	23,962.0	-	23,962.0	-	-	-
	Rechten, boeten & overig	50,324.0	-	50,324.0	-	-	-
	Rente	255.0	-	255.0	-	-	-
	Niet-belastingopbrengsten	229,251.0	-5,000.0	224,251.0	-	(5,000.0)	-
	Landsbedrijven & fondsen	4,464.0	-	4,464.0	-	-	-
	Overige ontvangsten	74,112.0	-	74,112.0	-	-	-
	Lokale kredietaflossing	6,134.0	-	6,134.0	-	-	-
	Vrijgekomen afschrijven	24,968.0	-	24,968.0	-	-	-
Subtotaal:	1,976,484.0	-5,000.0	1,971,484.0	-	-5,000.0	-	

<i>in AFL. 1000</i>		B2026	Δ	VJN 2026	AZCMN	HITT	TTA
Bestedingen	Personeelslasten	514,693.0	-13,845.7	500,847.3	-	(13,845.7)	-
	Goederen & diensten	232,492.0	-21,205.7	211,286.3	(55.5)	(21,572.7)	422.5
	Rente- & overige financieringskosten	292,451.0	0.0	292,451.0	-	-	-
	Subsidies & doeluitkeringen	264,305.0	55.5	264,360.5	55.5	-	-
	Overdrachten	310,384.0	0.0	310,384.0	-	-	-
	Bijdragen & afschrijvingen	188,496.0	300.8	188,796.8	-	299.0	1.8
	Investeringen	7,155.0	-	7,155.0	-	-	-
	Lokale vermogensoverdrachten	4,415.0	0.0	4,415.0	-	-	-
	Lokale kredietverlening	41,000.0	0.0	41,000.0	-	-	-
Subtotaal:	1,855,391.0	-34,695.1	1,820,695.9	0.0	-35,119.4	424.3	

3.4 Ministerie van Volksgezondheid, Sociale Zaken, Ouderenzorg en Verslavingszorg

Onder dit ministerie worden aan de ontvangstenkant ramingen opgevoerd voortvloeiend uit ontvangen geormerkte middelen vanuit Nederland voor het uitvoeren van het Landspakketproject genaamd "Implementatie Multidisciplinaire Diabeteszorg".

<i>Alle bedragen zijn in AFL. 1000</i>			
Middelensoort	Middelenplaats	Bedrag	Soort wijziging
Niet-belastingopbrengsten	LP Implementatie Multid. Diabeteszorg	41.9	Incidenteel
Effect op eerder goedgekeurde budget van het ministerie:		41.9	

Aan de bestedingenkant van dit ministerie worden grotendeels budgetneutrale wijzigingsvoorstellen gedaan ter dekking van (meer)kosten, met name bij de stichtingen.

<i>Alle bedragen zijn in AFL. 1000</i>							
Kostensoort	Kostenplaats	Bedrag	Dekking	Kostensoort	Kostenplaats	Dekkingswijze	Soort wijziging
Personeelslasten	DSZ	48.0	-3,334.2	Overdrachten	Onderstand	Budget neutraal	Structureel
	BOV	500.0		Overtoollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
Goederen & diensten	LP Impl. Multidisc Diabeteszorg	41.9	-41.9	Niet-belastingopbrengsten	Min VSOV	Budget neutraal	Incidenteel
	Sociale Vorming	287.5	-287.5	Goederen & diensten	Min JIOVE	Budget neutraal	Structureel
	Medische kosten buitenland	850.0		Overdrachten	Onderstand	Budget neutraal	Structureel
	Overig VSOV	150.0		Overdrachten	Onderstand	Budget neutraal	Structureel
	DSZ	1,171.0		Overdrachten	Onderstand	Budget neutraal	Structureel
Subsidies & doeluitkeringen	St Famia Planea	37.2					
	Subs Aliansa	351.0					
	St WGK	227.0					
	AHCE	200.0					
	FCVR	200.0					
	SVGA	300.0					
	Subtotaal:	4,363.6	-3,663.6				
Effect op eerder goedgekeurde budget van het ministerie:		700.0					

Samenvattend, en rekening houdend met de hiervoor gepresenteerde wijzigingsvoorstellen verandert de eerder goedgekeurde ramingen van dit ministerie als volgt:

<i>in AFL. 1000</i>		B2026	Δ	VJN 2026	AZCMN	HITT	TTA	VSOV
Ontvangsten	Directe belastingen	655,500.0	-	655,500.0	-	-	-	-
	Indirecte belastingen	907,515.0	0.0	907,515.0	-	-	-	-
	Retributies, leges & rechten	23,962.0	-	23,962.0	-	-	-	-
	Rechten, boeten & overig	50,324.0	-	50,324.0	-	-	-	-
	Rente	255.0	-	255.0	-	-	-	-
	Niet-belastingopbrengsten	229,251.0	-4,958.1	224,292.9	-	(5,000.0)	-	41.9
	Landsbedrijven & fondsen	4,464.0	-	4,464.0	-	-	-	-
	Overige ontvangsten	74,112.0	-	74,112.0	-	-	-	-
	Lokale kredietaflossing	6,134.0	-	6,134.0	-	-	-	-
	Vrijgekomen afschrijven	24,968.0	-	24,968.0	-	-	-	-
Subtotaal:	1,976,484.0	-4,958.1	1,971,525.9	-	-5,000.0	-	41.9	
Bestedingen	Personeelslasten	514,693.0	-13,297.7	501,395.3	-	(13,845.7)	-	548.0
	Goederen & diensten	232,492.0	-18,705.3	213,786.7	(55.5)	(21,572.7)	422.5	2,500.4
	Rente- & overige financieringskosten	292,451.0	0.0	292,451.0	-	-	-	-
	Subsidies & doeluitkeringen	264,305.0	1,370.7	265,675.7	55.5	-	-	1,315.2
	Overdrachten	310,384.0	-3,334.2	307,049.8	-	-	-	(3,334.2)
	Bijdragen & afschrijvingen	188,496.0	300.8	188,796.8	-	299.0	1.8	-
	Investerings	7,155.0	-	7,155.0	-	-	-	-
	Lokale vermogensoverdrachten	4,415.0	0.0	4,415.0	-	-	-	-
	Lokale kredietverlening	41,000.0	0.0	41,000.0	-	-	-	-
Subtotaal:	1,855,391.0	-33,665.7	1,821,725.3	0.0	-35,119.4	424.3	1,029.4	

3.5 Ministerie van Koninkrijksrelaties, Onderwijs, Jeugd, Innovatie en Sport

Bij dit ministerie worden aan de ontvangstenkant een drietal wijzigingen voorgesteld in het kader van ontvangen geormerkte middelen vanuit Nederland voor het uitvoeren van twee Landspakketprojecten, te weten: "Nulmeting infra bovenbouw schoolgebouw" en "Coördinatie huisvesting onderwijs". Daarnaast wordt een schenking van het Mondriaanfonds opgenomen ten behoeve van de Biblioteca Nacional Aruba (BNA).

<i>Alle bedragen zijn in AFL. 1000</i>			
Middelensoort	Middelenplaats	Bedrag	Soort wijziging
Niet-belastingopbrengsten	LP Nulmeting infra bovenbouw schoolgebouw	144.4	Incidenteel
	LP Coördinatie huisvesting onderwijs	80.9	Incidenteel
	Schenking Mondriaanfonds	178.5	Incidenteel
Effect op eerder goedgekeurde budget van het ministerie:		403.8	

Onder dit ministerie worden aan de bestedingskant wijzigingsvoorstellen gedaan ter dekking van (meer)kosten die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het beleid in dit jaar.

<i>Alle bedragen zijn in AFL. 1000</i>							
Kostensoort	Kostenplaats	Bedrag	Dekking	Kostensoort	Kostenplaats	Dekkingswijze	Soort wijziging
Personeelslasten	BEUK	300.0		Overtoellig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	BNA	178.5	-178.5	Schenking Mondriaanfonds	Min KOJIS	Budget neutraal	Incidenteel
Goederen & diensten	Bureau KOJIS	575.0		Overtoellig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	IBISA	78.2		Overtoellig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	BEUK	200.0		Overtoellig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	LP Nulmeting infra bovenbouw schoolgebouw	144.4	-144.4	Niet-belastingopbrengsten	Min KOJIS	Budget neutraal	Incidenteel
Subsidies & doeluitkeringen	LP Nulmeting infra bovenbouw schoolgebouw	80.9	-80.9	Niet-belastingopbrengsten	Min KOJIS	Budget neutraal	Incidenteel
	Duna un man	25.0		Overtoellig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	Pilot proj. St. Avondleerg. AUA	244.0		Overtoellig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
Subtotaal:		1,826.0	-403.8				
Effect op eerder goedgekeurde budget van het ministerie:		1,422.2					

Samenvattend, en rekening houdend met de hiervoor gepresenteerde wijzigingsvoorstellen verandert de eerder goedgekeurde ramingen van dit ministerie als volgt:

<i>in AFL. 1000</i>		B2026	Δ	VJN 2026	AZCMN	HITT	TTA	VSOV	KOJIS
Ontvangsten	Directe belastingen	655,500.0	-	655,500.0	-	-	-	-	-
	Indirecte belastingen	907,515.0	0.0	907,515.0	-	-	-	-	-
	Retributies, leges & rechten	23,962.0	-	23,962.0	-	-	-	-	-
	Rechten, boeten & overig	50,324.0	-	50,324.0	-	-	-	-	-
	Rente	255.0	-	255.0	-	-	-	-	-
	Niet-belastingopbrengsten	229,251.0	-4,554.3	224,696.7	-	(5,000.0)	-	41.9	403.8
	Landsbedrijven & fondsen	4,464.0	-	4,464.0	-	-	-	-	-
	Overige ontvangsten	74,112.0	-	74,112.0	-	-	-	-	-
	Lokale kredietaflossing	6,134.0	-	6,134.0	-	-	-	-	-
	Vrijgekomen afschrijven	24,968.0	-	24,968.0	-	-	-	-	-
Subtotaal:	1,976,484.0	-4,554.3	1,971,929.7	-	-5,000.0	-	41.9	403.8	
Bestedingen	Personeelslasten	514,693.0	-12,819.2	501,873.8	-	(13,845.7)	-	548.0	478.5
	Goederen & diensten	232,492.0	-17,626.8	214,865.2	(55.5)	(21,572.7)	422.5	2,500.4	1,078.5
	Rente- & overige financieringskosten	292,451.0	0.0	292,451.0	-	-	-	-	-
	Subsidies & doeluitkeringen	264,305.0	1,639.7	265,944.7	55.5	-	-	1,315.2	269.0
	Overdrachten	310,384.0	-3,334.2	307,049.8	-	-	-	(3,334.2)	-
	Bijdragen & afschrijvingen	188,496.0	300.8	188,796.8	-	299.0	1.8	-	-
	Investerings	7,155.0	-	7,155.0	-	-	-	-	-
	Lokale vermogensoverdrachten	4,415.0	0.0	4,415.0	-	-	-	-	-
	Lokale kredietverlening	41,000.0	0.0	41,000.0	-	-	-	-	-
	Subtotaal:	1,855,391.0	-31,839.7	1,823,551.3	0.0	-35,119.4	424.3	1,029.4	1,826.0

3.6 Ministerie van Justitie, Integratie, Openbaar vervoer en Energie

Onder dit ministerie is een technische wijziging nodig aan de ontvangstenkant in verband met nodige verschuivingen in het kader van de Landsverordening instelling ministeries betreffende het energiebeleid, welke nu onder dit ministerie valt, en ontvangen Nederlandse geormerkte middelen ten behoeve van het Landspakketproject Draaiboek voor de regelgeving van Aruba ten behoeve van DWJZ.

Alle bedragen zijn in AFL. 1000

Middelensoor	Middelenplaats	Bedrag	Soort wijziging
Niet-belastingopbrengsten	Utilities NV	5,000.0	Structureel
	LP Draaiboek regelgeving DWJZ	69.0	Incidenteel
Effect op eerder goedgekeurde budget:		5,069.0	

Bij dit ministerie worden aan de bestedingenkant wijzigingsvoorstellen gedaan ter dekking van (meer)kosten die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het beleid in dit jaar.

Alle bedragen zijn in AFL. 1000

Kostensoort	Kostenplaats	Bedrag	Dekking	Kostensoort	Kostenplaats	Dekkingswijze	Soort wijziging
Personeelslasten	DRH	12,809.8	-12,810.0	Personeelslasten	Min HITT	Budget neutraal	Structureel
	Overtolligheidspeel	1,531.9	-1,532.0	Personeelslasten	Min HITT	Budget neutraal	Structureel
Goederen & diensten	Bureau	500.0	-500.0	Goederen & diensten	Bureau Min HITT	Budget neutraal	Incidenteel
	Overig JIOVE	2,000.0		Overtollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
	Sociale Vorming	-287.5	287.5	Goederen & diensten	Min VSOV	Budget neutraal	Structureel
	DRH	837.0	-837.0	Goederen & diensten	Min HITT	Budget neutraal	Structureel
	Serlimar	21,383.4	-21,383.4	Goederen & diensten	Min HITT	Budget neutraal	Structureel
	LP Draaiboek Regelgeving DWJZ	69.0					
Bijdragen & afschrijvingen	DRH	1.0	-1.0	Bijdragen & afschrijvingen	Min HITT	Budget neutraal	Structureel
	Subtotaal:	38,844.6	-36,774.9				
Effect op eerder goedgekeurde budget van het ministerie:		2,069.7					

Samenvattend, en rekening houdend met de hiervoor gepresenteerde wijzigingsvoorstellen verandert de eerder goedgekeurde ramingen van dit ministerie als volgt:

<i>in AFL. 1000</i>		B2026	Δ	VJN 2026	AZCMN	HITT	TTA	VSOV	KOJIS	JIOVE
Ontvangsten	Directe belastingen	655,500.0	-	655,500.0	-	-	-	-	-	-
	Indirecte belastingen	907,515.0	0.0	907,515.0	-	-	-	-	-	-
	Retributies, leges & rechten	23,962.0	-	23,962.0	-	-	-	-	-	-
	Rechten, boeten & overig	50,324.0	-	50,324.0	-	-	-	-	-	-
	Rente	255.0	-	255.0	-	-	-	-	-	-
	Niet-belastingopbrengsten	229,251.0	514.7	229,765.7	-	(5,000.0)	-	41.9	403.8	5,069.0
	Landsbedrijven & fondsen	4,464.0	-	4,464.0	-	-	-	-	-	-
	Overige ontvangsten	74,112.0	-	74,112.0	-	-	-	-	-	-
	Lokale kredietaflossing	6,134.0	-	6,134.0	-	-	-	-	-	-
	Vrijgekomen afschrijven	24,968.0	-	24,968.0	-	-	-	-	-	-
Subtotaal:	1,976,484.0	514.7	1,976,998.7	-	-5,000.0	-	41.9	403.8	5,069.0	
Bestedingen	Personeelslasten	514,693.0	1,522.5	516,215.5	-	(13,845.7)	-	548.0	478.5	14,341.7
	Goederen & diensten	232,492.0	6,875.1	239,367.1	(55.5)	(21,572.7)	422.5	2,500.4	1,078.5	24,501.9
	Rente- & overige financieringskosten	292,451.0	0.0	292,451.0	-	-	-	-	-	-
	Subsidies & doeluitkeringen	264,305.0	1,639.7	265,944.7	55.5	-	-	1,315.2	269.0	-
	Overdrachten	310,384.0	-3,334.2	307,049.8	-	-	-	(3,334.2)	-	-
	Bijdragen & afschrijvingen	188,496.0	301.8	188,797.8	-	299.0	1.8	-	-	1.0
	Investeringen	7,155.0	-	7,155.0	-	-	-	-	-	-
	Lokale vermogensoverdrachten	4,415.0	0.0	4,415.0	-	-	-	-	-	-
	Lokale kredietverlening	41,000.0	0.0	41,000.0	-	-	-	-	-	-
Subtotaal:	1,855,391.0	7,004.9	1,862,395.9	0.0	-35,119.4	424.3	1,029.4	1,826.0	38,844.6	

3.7 Ministerie van Financiën, Economische Zaken en Primaire Sector

Onder dit ministerie worden zowel aan de ontvangsten- als aan de bestedingskant wijzigingsvoorstellen gedaan. Aan de ontvangstenzijde worden de meeropbrengst uit de winstuikering van de Centrale Bank van Aruba, de bijgestelde accijnzenraming door het doorvoeren van de maatregel ter absorptie van benzineprijzen en ontvangen geormerkte middelen vanuit Nederland voor het uitvoeren van Landspakketprojecten opgevoerd.

Alle bedragen zijn in AFL. 1000

Middelensoort	Middelenplaats	Bedrag	Soort wijziging
Indirecte belastingen	Accijnzen	-5,000.0	Incidenteel
Niet-belastingopbrengsten	Winstuikering CBA	8,000.0	Incidenteel
	LP Subs bep Armoedegrens en koopkr meting	300.6	Incidenteel
	LP Impl Fin Tech sector Aruba	121.7	Incidenteel
	LP Subs StartAruba fase 1 Ecosysteemanalyse	108.0	Incidenteel
	LP Subs Impl Energie en waterregulering	274.2	Incidenteel
	LP Ferryverbinding Aruba Curacao	80.1	Incidenteel
	LP Programma managers Economie	106.5	Incidenteel
	LP E-begrotingsstelsel	95.0	Incidenteel
Effect op eerder goedgekeurde budget:		4,086.1	

Aan de bestedingenkant worden verschillende wijzigingsvoorstellen gedaan in verband met (meer)kosten voor het te voeren beleid, uitgaven gerelateerd aan de Landspakketprojecten, de op te voeren ramingen in verband met de noodmaatregel ter mitigatie van prijzen en transportkosten, een aanvullende storting in het Algemeen Investerings- en Ontwikkelingsfonds en een tweede kredietlening aan de FMSA. Deze wijzigingen worden gedekt uit het overtollige surplus — oftewel het nog niet ingevulde onderdeel van het middelenkader — en door het inzetten van de middelen uit het zogeheten Emergency Fund.

Alle bedragen zijn in AFL 1000

Kostensoort	Kostenplaats	Bedrag	Dekking	Kostensoort	Kostenplaats	Dekkingswijze	Soort wijziging
Personneelslasten	FIU	150.0		Overtollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
Goederen & diensten	Bureau FEPS	500.0	-2,298.2	Goederen & diensten	Emergency Funds	Budget neutraal	Structureel
	LP Subs bep Armoedegrens en koopkr meting	300.6	-300.6	Niet-belastingopbrengsten	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
	LP Impl Fin Tech sector Aruba	121.7	-121.7	Niet-belastingopbrengsten	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
	LP Subs StartAruba fase 1 Ecosysteemanalyse	108.0	-108.0	Niet-belastingopbrengsten	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
	LP Subs Impl Energie en waterregulering	274.2	-274.2	Niet-belastingopbrengsten	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
	LP Ferryverbinding Aruba Curacao	80.1	-80.1	Niet-belastingopbrengsten	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
	LP Programma managers Economie	106.5	-106.5	Niet-belastingopbrengsten	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
	LP E-begrotingsstelsel	95.0	-95.0	Niet-belastingopbrengsten	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
	Emergency Funds	-6,988.0		Overdrachten	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
Rente- en overige financieringskosten	Min FEPS (meevaller)	-3,096.2					
Overdrachten	AFTA	817.0		Overtollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	Reparatietoelag	2,400.0		Overtollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Structureel
	Mitigatie prijzen en transportkosten	29,456.7		Overtollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
Investerings	Voeding AIOF	2,583.0		Overtollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
Lokale vermogensoverdracht	2de lening FMSA	11,000.0		Overtollig surplus	Min FEPS	Budget neutraal	Incidenteel
	Subtotaal:	37,908.6	-3,384.3				
Effect op eerder goedgekeurde budget van het ministerie:						34,524.3	

Samenvattend, en rekening houdend met de hiervoor gepresenteerde wijzigingsvoorstellen verandert de eerder goedgekeurde ramingen van dit ministerie als volgt:

in AFL 1000		B2026	Δ	VJN 2026	AZCMN	HITT	TTA	VSOV	KOJIS	JIOVE	FEPS
Ontvangsten	Directe belastingen	655,500.0	-	655,500.0	-	-	-	-	-	-	-
	Indirecte belastingen	907,515.0	-5,000.0	902,515.0	-	-	-	-	-	-	(5,000.0)
	Retributies, leges & rechten	23,962.0	-	23,962.0	-	-	-	-	-	-	-
	Rechten, boeten & overig	50,324.0	-	50,324.0	-	-	-	-	-	-	-
	Rente	255.0	-	255.0	-	-	-	-	-	-	-
	Niet-belastingopbrengsten	229,251.0	9,600.8	238,851.8	-	(5,000.0)	-	41.9	403.8	5,069.0	9,086.1
	Landsbedrijven & fondsen	4,464.0	-	4,464.0	-	-	-	-	-	-	-
	Overige ontvangsten	74,112.0	-	74,112.0	-	-	-	-	-	-	-
	Lokale kredietaflossing	6,134.0	-	6,134.0	-	-	-	-	-	-	-
	Vrijgekomen afschrijven	24,968.0	-	24,968.0	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal:	1,976,484.0	4,600.8	1,981,084.8	-	-5,000.0	-	41.9	403.8	5,069.0	4,086.1	
Bestedingen	Personneelslasten	514,693.0	1,672.5	516,365.5	-	(13,845.7)	-	548.0	478.5	14,341.7	150.0
	Goederen & diensten	232,492.0	1,473.2	233,965.2	(55.5)	(21,572.7)	422.5	2,500.4	1,078.5	24,501.9	(5,401.9)
	Rente- & overige financieringskosten	292,451.0	-3,096.2	289,354.8	-	-	-	-	-	-	(3,096.2)
	Subsidies & doeluitkeringen	264,305.0	1,639.7	265,944.7	55.5	-	-	1,315.2	269.0	-	-
	Overdrachten	310,384.0	29,339.5	339,723.5	-	-	-	(3,334.2)	-	-	32,673.7
	Bijdragen & afschrijvingen	188,496.0	301.8	188,797.8	-	299.0	1.8	-	-	1.0	-
	Investerings	7,155.0	-	7,155.0	-	-	-	-	-	-	-
	Lokale vermogensoverdrachten	4,415.0	2,583.0	6,998.0	-	-	-	-	-	-	2,583.0
Lokale kredietverlening	41,000.0	11,000.0	52,000.0	-	-	-	-	-	-	11,000.0	
Subtotaal:	1,855,391.0	44,913.5	1,900,304.5	0.0	-35,119.4	424.3	1,029.4	1,826.0	38,844.6	37,908.6	

4 Recapitulatie verwachte eindstand begroting

Hierna volgt de recapitulatie van de verwachte eindstand van begroting 2026 inclusief de wijzigingsvoorstellen van de VJN2026 indien de hiervoor vermelde mutaties in de huidige begroting via een wijzigingsprocedure verwerkt worden.

Tabel 4.1: Recapitulatie mutaties per ministeries (B2026 vs. VJN2026)

<i>in AFL. 1000</i>	B2026	Δ	VJN 2026	AZCMN	HITT	TTA	VSOV	KOJIS	JIOVE	FEPS	
Ontvangsten	Directe belastingen	655,500.0	-	655,500.0	-	-	-	-	-	-	
	Indirecte belastingen	907,515.0	-5,000.0	902,515.0	-	-	-	-	-	(5,000.0)	
	Retributies, leges & rechten	23,962.0	-	23,962.0	-	-	-	-	-	-	
	Rechten, boeten & overig	50,324.0	-	50,324.0	-	-	-	-	-	-	
	Rente	255.0	-	255.0	-	-	-	-	-	-	
	Niet-belastingopbrengsten	229,251.0	9,600.8	238,851.8	-	(5,000.0)	-	41.9	403.8	5,069.0	9,086.1
	Landsbedrijven & fondsen	4,464.0	-	4,464.0	-	-	-	-	-	-	-
	Overige ontvangsten	74,112.0	-	74,112.0	-	-	-	-	-	-	-
	Lokale kredietaflossing	6,134.0	-	6,134.0	-	-	-	-	-	-	-
	Vrijgekomen afschrijven	24,968.0	-	24,968.0	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal:	1,976,484.0	4,600.8	1,981,084.8	-	-5,000.0	-	41.9	403.8	5,069.0	4,086.1	
Bestedingen	Personeelslasten	514,693.0	1,672.5	516,365.5	-	(13,845.7)	-	548.0	478.5	14,341.7	150.0
	Goederen & diensten	232,492.0	1,473.2	233,965.2	(55.5)	(21,572.7)	422.5	2,500.4	1,078.5	24,501.9	(5,401.9)
	Rente- & overige financieringskosten	292,451.0	-3,096.2	289,354.8	-	-	-	-	-	-	(3,096.2)
	Subsidies & doeluitkeringen	264,305.0	1,639.7	265,944.7	55.5	-	-	1,315.2	269.0	-	-
	Overdrachten	310,384.0	29,339.5	339,723.5	-	-	-	(3,334.2)	-	-	32,673.7
	Bijdragen & afschrijvingen	188,496.0	301.8	188,797.8	-	299.0	1.8	-	-	1.0	-
	Investerings	7,155.0	-	7,155.0	-	-	-	-	-	-	-
	Lokale vermogensoverdrachten	4,415.0	2,583.0	6,998.0	-	-	-	-	-	-	2,583.0
	Lokale kredietverlening	41,000.0	11,000.0	52,000.0	-	-	-	-	-	-	11,000.0
	Subtotaal:	1,855,391.0	44,913.5	1,900,304.5	0.0	-35,119.4	424.3	1,029.4	1,826.0	38,844.6	37,908.6
Saldo	Financieringssaldo	121,093.0	-40,312.7	80,780.3	0.0	30,119.4	-424.3	-987.5	-1,422.2	-33,775.6	-33,822.5
	Aflossingen	-648,175.0	-	-648,175.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Financieringsbehoefte	-527,082.0	41,985.2	-567,394.7	0.0	-43,965.1	424.3	1,535.5	1,900.7	48,117.3	33,972.5
Financieringssaldo in bbp-%	1.5%	-0.5%	1.0%								
bbp	8,068,000		8,078,000								

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het financieringsoverschot, op basis van de in deze nota gepresenteerde wijzigingsvoorstellen, op het normniveau van +1,0% van het bbp blijft.

Tabel 4.2: Recapitulatie begrotingspositie in dienstjaar 2026 na wijzigingen cf. VJN2026

Ontvangsten (in AFL. 1000)	B2026	Wijziging	VJN2026
Directe belastingen	655,500	-	655,500
Indirecte belastingen	907,515	(5,000)	902,515
Retributies, leges & rechten	23,962	-	23,962
Rechten, boeten & overig	50,324	-	50,324
Rente	255	-	255
Niet-belastingopbrengsten	229,251	9,601	238,852
Landsbedrijven & fondsen	4,464	-	4,464
Overige ontvangsten	74,112	-	74,112
Verkoop grond en onroerende goederen	6,134	-	6,134
Lokale kredietaflossing	24,968	-	24,968
Vrijgekomen afschrijven	-	-	-
Totaal:	1,976,485	4,601	1,981,084

Bestedingen (in AFL. 1000)	B2026	Wijziging	VJN2026
Personeelslasten	514,693	1,673	516,366
Goederen & diensten	232,492	1,473	233,965
Rente	292,451	(3,096)	289,355
Subsidie	264,305	1,640	265,945
Overdrachten	310,384	29,340	339,724
Bijdragen & afschrijvingen	188,496	302	188,798
Investerings	7,155	-	7,155
Lokale vermogensoverdrachten	4,415	2,583	6,998
Lokale kredietverlening	41,000	11,000	52,000
Totaal:	1,855,391	44,914	1,900,304

Financieringssaldo (in AFL. 1000)	B2026	Wijziging	VJN2026
	121,094	(40,313)	80,780
<i>Uitgedrukt in bbp-%</i>	1.5%	-0.5%	1.0%
Aflossingen	(648,175)	-	(648,175)
Financieringsbehoefte:	(527,081)	(40,313)	(567,395)

5 Collectieve Sector Land Aruba

Hierna wordt het meerjarig kader van de collectieve sector van Aruba weergegeven rekening houdend met de laatste economische prognoses van de DEZHI, en de ontvangen informatie van de overige entiteiten van de collectieve sector. Na het doorvoeren van de in deze nota gepresenteerde wijzigingsvoorstellen, komt het verwachte resultaat van de collectieve sector van Aruba voor het dienstjaar 2026 uit op +2.6%. De meerjarige prognose laat zien dat Aruba de komende periode bovenmatig op de voorgeschreven overschotnorm van +1.0% blijft presteren.

Collectieve Sector van Aruba

in AFL duizend	B2026	Δ	1ste OBW2026	P2027	P2028	P2029	P2030
Land	121,093	(40,313)	80,780	84,080	89,920	93,050	96,250
AZV	50,953	21,447	72,400	44,672	38,140	31,350	24,294
SVB	61,958	-	61,958	28,155	16,863	6,333	6,333
ATA	393	11,291	11,684	11,684	11,684	11,684	11,684
Serlimar	-	-	-	-	-	-	-
SEPB	(943)	-	(943)	(943)	(943)	(943)	(943)
UA	127	-	127	-	-	-	-
<i>Uitkering van ATA aan Land</i>	<i>(18,000)</i>		<i>(18,000)</i>	<i>(11,684)</i>	<i>(11,684)</i>	<i>(11,684)</i>	<i>(11,684)</i>
SALDO:	215,581		208,006	155,963	143,979	129,789	125,934
in % BBP:	2.7%		2.6%	1.9%	1.6%	1.4%	1.3%
BBP:	8,068,000		8,078,000	8,408,000	8,992,000	9,305,000	9,625,000

Noot:

De cijfers van de overige entiteiten zijn gebaseerd op de laatste informatie per maart 2026. Bij ontvangst van (nieuwe) prognoses van de entiteiten zal dit overzicht geactualiseerd worden.

Schuldquote Collectieve Sector

in AFL duizend	B2026	1ste OBW2026	P2027	P2028	P2029	P2030
Schuld:	4,596,245	4,782,432	4,625,525	4,480,603	4,349,870	4,222,993
Schuldquote:	57%	59%	55%	50%	47%	44%

Assumpties:

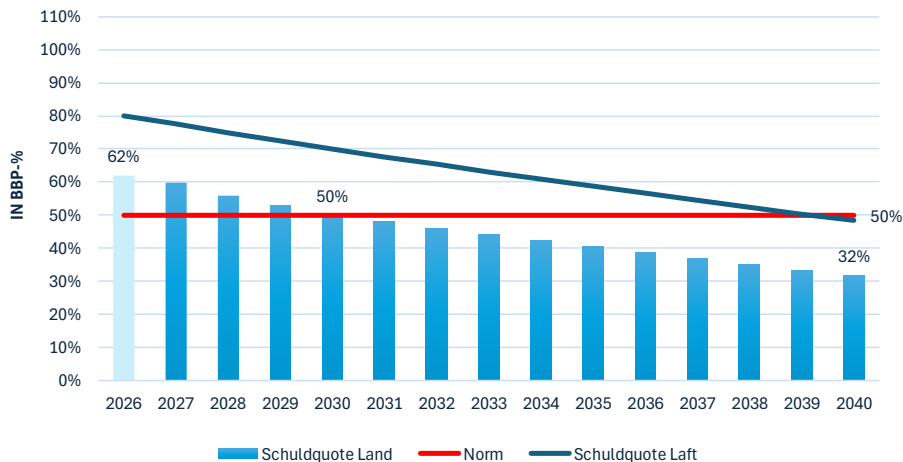
BBP 2026-2027 is cf. DEZHI d.d. 17 april 2026.

BBP 2028-2030 is cf. IMF World Economic Outlook April 2026.

Schuld: Geprojecteerde eindstand 2026 o.b.v. verwachte overschotten bij Land, AZV en SVB. Schuldpositie o.b.v. formele leningen.

Zoals voorgeschreven staat in artikel 14, eerste lid, onderdeel c van de LAft dient de schuldquote van de collectieve sector van Aruba een verlaging te tonen van 50% van het bbp in 2040. In het bovenstaande overzicht wordt de schuldquote van de collectieve sector geprojecteerd op basis van de verwachte overschotten bij het Land en de sociale fondsen. Indicatief betekent dit dat uitgaande van de huidige prognoses en bij ongewijzigd beleid, zal Aruba al in 2028 de 50%-schuldnorm bereiken. Dit is twaalf jaar eerder dan de norm voorschrijft.

Grafiek 5.1: Geactualiseerde schuldverlagingstraject Land Aruba

Zowel de schuldquote van de algehele collectieve sector als die van het Land laten een dalende trendontwikkeling zien. In de bovenstaande grafiek wordt puur op basis van de verwachte overschotten bij het Land het schuldverlagingstraject van Land Aruba weergegeven. Verwacht wordt dat het Land op haar eigen kracht al in 2030 de 50%-schuldlijn zal bereiken.

6 Meerjarig inzicht financiële lasten Landspakket

In deze nota zijn een aantal van de budgetneutrale wijzigingen terug te relateren aan ontvangen middelen ten behoeve van de uitvoering van het Landspakket. In onderstaand overzicht staat een geactualiseerd beeld van de lopende middelen en kosten van de programma's in het Landspakket, welke opgenomen worden in de begroting inclusief een vierjarig tijdshorizon.

Budgettaire gevolgen van de uitvoeringsagenda (bedragen x AWG 1.000)										
Structureel/ Incidenteel	2022		2023		2024		2025		2026	
	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Realisatie
Thema: A Financieel beheer	1,840	22	1,313	665	5,230	877	2,827	4,235	95	-
Verslaggevingsstelsel	Incidenteel	381	22		177	1,255	27	299	333	
Programmamanager A	Incidenteel			335		47	284	161		
NSS	Incidenteel	1,460			407	187		45		
Capaciteit versterking	Structureel			978	80	1,895	518	147	483	
Eindafrekening Subsidies	Incidenteel					135	94		4	
Three Lines	Incidenteel					1,899	4	2,097	3,166	
E-LOFA	Incidenteel					47			44	
E-begrotingssysteem										95
Thema B: Kosten en effectiviteit publieke sector		-	-	335	53	-	99	-	117	69
Programmamanager B	Incidenteel			335	53		99		117	
Draaiboek regelgeving DWJZ	Incidenteel									69
Thema C: Belastingen		3,245	830	621	-	-	534	1,095	689	-
Hervorming fiscaal stelsel	Incidenteel	3,245	830							
Inhaal achterstand bezwaarafhandelingen	Incidenteel			621			534	1,095	689	
Thema D: Financiële sector		335		335	-	-	-	-	-	335
UBO-register	Structureel	335		335						335
Thema E: Economische hervormingen		301	44	301	197	1,050	134	919	741	1,845
AFTA	Structureel	301	44	301	197	-	89			1,845
Sids Hossein	Incidenteel					45	45		30	
Herziening vestigingsverordening	Incidenteel					99	-			
Economisch Onderzoek Kasteelt	Incidenteel					207			190	
Doorontwikkeling DPL	Incidenteel					102			63	
Arbeidsmarktbeleid	Incidenteel					150			45	
Reviseren & optimaliseren verzameling personeelsbehoefte op de arbeidsmarkt	Incidenteel					32				
Realiseren forecasting model personeelsbehoefte	Incidenteel					200				
Interface DAO en CENSO	Incidenteel					216				
Inhuren programmamanager	Incidenteel								37	
Agri-innovation park	Incidenteel							919	375	
Subs bep Armoedegrens en koopkr meting	Incidenteel									301
Impl Fin Tech sector Aruba	Incidenteel									122
Subs StartAruba fase 1 Ecosysteemanalyse	Incidenteel									108
Subs Impl Energie en waterregulering	Incidenteel									274
Ferryverbinding Aruba Curacao	Incidenteel									80
Programma managers Economie	Incidenteel									107
Thema F: Zorg		-		746	-	750	603	750	-	792
Uitbreiding Huisartsen Opleiding	Structureel			746		750	603	750		750
Implementatie Mulidisciplinaire Diabeteszorg	Incidenteel									42
Thema G: Onderwijs		-		-	-	889	164	346	479	365
Kengetallen Registratiesysteem	Structureel					889	164	346	479	139
Nulmeting infra bovenbouw schoolgebouw	Incidenteel									144
Coördinatie huisvesting onderwijs	Incidenteel									81
Thema H: Versterken rechtsstaat		9,725	442	7,169	2,282	264	4,996	6,904	2,054	-
Grenstoezicht	Incidenteel	8,402	221	6,826	973		2,885			
Kansspelautoriteit	Incidenteel			79	80					
Ondermijningsgelden	Incidenteel	1,323	221	264	1,229	264	2,111	6,904	2,054	
Totaal:		15,446	1,339	10,819	3,196	8,183	7,407	12,841	8,316	3,500
Bijdrage via:										
A. Geomerkte NL middelen voor de periode 2022-2027		14,810	1,294	8,272	2,866	6,288	6,654	12,410	7,518	1,320
B. Geomerkte NL middelen (eenmalig) combi met Landsbegroting (structurele uitgaven)		-	-	1,647	133	1,895	664	431	798	-
C. Landsbegroting		636	44	899	197	-	89	-	-	2,180
Uitputtingspercentage:			9%		30%		91%		65%	0%

7 Regels van Budgetdiscipline

Tijdens de uitvoering van de begroting hanteert het kabinet de volgende regels indien sprake zijn van tegenvallers en of meevallers:

Tegenvallerbeleid:

- Indien een dreigende budgetoverschrijding in de bestedingen of dreigende onderschrijding in de middelen direct toe te rekenen is aan bedrijfsvoering of keuzes van het ministerie of diens diensten wordt deze als tegenvaller aangemerkt en dient deze allereerst te worden gecompenseerd door binnen het ministerie zelf dekking te zoeken;
- Als de dreigende budgetoverschrijding, respectievelijk -onderschrijding niet te dekken is door het ministerie en het een onderwerp van algemeen belang betreft, dan is er sprake van een geval voor generale compensatie. Dit houdt in een dekking door alle ministeries via een algehele dekkingsronde;
- Afhankelijk van het soort tegenvaller, dient deze structureel en of incidenteel opgevangen te worden op basis van het “matching”-principe, waarbij dus structurele tegenvallers structureel opgevangen worden en incidentele tegenvallers incidenteel;
- Er geldt een scheiding tussen de bestedingen en ontvangsten, waarbij dus tegenvallers in bestedingen door beleidsmatige voordelen en/of bezuinigingen elders in bestedingen opgevangen worden en tegenvallers in de ontvangsten gecompenseerd worden door beter presterende middelen elders;
- Slechts indien een tegenvaller aan de ontvangstenkant niet te dekken is met beter presterende andere middelen, dan vervalt de scheiding en dient dekkingsruimte aan de bestedingenkant gezocht te worden hetzij specifiek, hetzij generaal.

Meevallerbeleid:

- Autonome meevallers zijn gebeurtenissen met een gunstig financieel gevolg waarop niet beleidsmatig gestuurd is en ook niet meegenomen is in de begrotingsramingen.
- Autonome meevallers aan de ontvangstenkant mogen niet ingezet worden voor het dekken van extra kosten, en autonome meevallers aan de bestedingenkant zijn ten gunste van de saldoverbetering.
- Ten tijde van financieringstekorten komen autonome meevallers 100% ten gunste van tekortreductie.
- Ten tijde van financieringsoverschotten, komen 50% van de autonome meevallers ten gunste van tekortreductie en 50% voor investeringen van het Land.